

SLOVENSKI NAROD.

zahaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za eden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.
Za oznanila plačuje se od četiristopne peti vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenštvo je v Gospodskih ulicah št. 12.
Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani, 8. julija.

Liberalni Nemci so si izbrali za svoje geslo nemški državni jezik, pa tudi nekateri drugi krogi mislijo, da se nabaja v nemškem državnem jeziku lek za vse avstrijske bolezni. Nemci so pač v veliki zadregi, kako bi opravičili svojo zahtevo po nemškem državnem jeziku. Celo „Deutsche Zeitung“ priznava, da se z narodnega stališča ne da oporekat češkemu notranjemu jeziku pri sodiščih. Sklicujejo se pri tem na državni interes. Ta trditev se nam zdi tako smešna, da mislimo, da jo Nemci sami prav ne verjamejo. Na Ogerskem, v Galiciji, v Dalmaciji in na Južnem Tirolskem se uraduje v nenemških jezicih, pa vendar zaradi tega država nema nobene škode. V tako uradovanje privolili so celo liberalni Nemci sami. Nihče pa tudi trdil ne bode, da so Poljaki in Madjari sedaj slabši avstrijski domoljubi, nego so bili poprej, ko se je v njih tudi vse v nemškem jeziku uradovalo.

Že ti izgledi kažejo, kako iz trte je izvit izgovor, da je nemški notranji poslovni jezik potreben v državnem interesu. Tak notranji jezik celo nasprotuje ustavi in škoduje državnim koristim. Po ustavi smo vsi jednaki, notranji poslovni jezik pa Nenemce nareja za državljane druge vrste, ker njih jeziki nemajo v uradih jednak pravice z nemščino. Da tako ponižanje vzbuja nevoljo pri Nenemcih je popolnoma naravno. Vsak pameten človek bode priznal, da ni državi v korist uredba, ki daje povod nezadovoljnosti več milijonom državljanov. Ko bi Nemcem bilo zares toliko ležeče na državnem interesu, bi gotovo tako ne kratili pravic družim narodnostim. Njim je le za gospodstvo državni interes pa je le fraza, za katero skrivajo svoje gospodstvozeljnost.

Trdi se, da tako daleč ne sme priti v Avstriji, da bi uradniki nemški ne znali. Mi sami priznavamo, da je znanje nemščine potrebno avstrijskemu uradniku. Toda treba je skrbeti, da se bode povsod dala priložnost, to znanje tako pridobiti, da se ne bode nikakor kratila Slovanom jednakoopravnost. Nemcem pa dajala prednost. V češkem deželnem zboru stavljal se je predlog, s katerim bi se bilo to omogočilo. Baš zaradi upora Nemcov pa ta predlog ni zakon postal. Grof Clam Martinic je

predlagal, da bi se vsak učenec v srednjih šolah moral učiti drugačega deželnega jezika. S tem bi se bilo doseglo, da bi vsak olikan Čeh bil znal nemški in bi marsikom ne bilo treba na vseučilišči ubijati se z nemščino, da napravi vsaj državne izpite. V teh slučajih bi vsak uradnik znal zares dobro nemški in lahko bi rabil ta jezik, kadar bi ga potreboval, ne bilo bi več zapiskov v spačeni nemščini, katera ne dela časti nemškemu jeziku, kakor se sedaj nahajajo pri nekaterih sodiščih na Češkem, kakor so priznali v deželnem zboru samo češki poslanci. Nemcem bi pa znanje češčine tudi ne škodovalo, ker kot uradniki pridejo mnogokrat v dotoču tudi s prebivalstvom druge narodnosti.

Taka uredba šol bi znanju nemščine bolj korigila, nego pa notranji poslovni jezik, pa Nemci so se jej vendar odločno uprli in tako je ostal drugi deželnji jezik neobvezen predmet, da se le Nemcem ni treba ponižati, da bi se morali učiti jeziku inferiorjnega slovanskega plemena. Našli so, da je to proti ustavi. Mi ne bodemo na tem mestu preiskovali, ali res velja tudi za srednje šole oni odstavek člena XIX. državnih osnovnih zakonov, da se nihče ne sme siliti, da bi se moral učiti tudi drugega deželnega jezika. Če ne velja, potem seveda za tako uredbo šol ni nobene ovire; če pa velja, v tem slučaju so pa srednje šole na Spodnjem Štajerskem, Kranjskem in Primorskem protiustavno urejene, ker se v njih slovanski učenci silijo, da se uče drugačega deželnega jezika. Ustava ne pozna za nemščino niti najmanjše prednosti. Sklicevanje na katere koli morebitne prejšnje naredbe ne velja, ker z uvedenjem ustave so dotedne naredbe zgubile veljavno.

Seveda s tako uredbo šol, kakor bi jo najrajši Nemci, kakor je tudi nekod po Slovenskem, da bi Nemcem v srednjih šolah se ne bilo treba učiti drugačega deželnega jezika, Slovanom pa, se seveda Čehi ne morejo zadovoljiti. uredba, kakeršna je na Ljubljanski realki, žali Slovane in le v državnem interesu bi bilo, da se odpravi.

Pa povnimo se k notranjemu poslovnemu jeziku, ko smo o ti šolski zadavi spregovorili par besed, in to zategadel, ker se je znanje nemščine pri uradnikih bilo nekje spravilo v neko tesno zvezo z no-

mora povedati, kaj je pravo za pravo stvar, o kateri hoče govoriti ali pisati. Torej bi moral tudi jaz najprej povedati, kaj je vino. Tega pa mi ni treba praviti, ker vi vsi vino že iz skušnje poznate, in sicer tako dobro, da razločite vino od vsake druge stvari.

Tudi to je vam vsem znano, da je očak Noe prvi trte sadil in vino napravil, najbrž zato, ker se mu je po vesoljnem potopu gnusnilo piti vodo, v kateri se je kopalo toliko človeških in živalskih trupel. Priznati moram, da je bila Noetova kapljica res izvrstna, ker tako dolgo mu je dišala, da se je je še precej nalezel in je trdno zaspal. Se ve, da ni še poznal njene moći in zatorej ni grešil, pa prav gotovo je, da je morala biti ukusna in močna, torej izvrstna. Tudi njegovi otroci in vnuki so radi trte sadili in še rajše vince pili. Menim, da na svetu ni naroda, ki bi rajši pil vodo, kakor pa vino. Jedini mobomedanci ne smejo vina piti. Poredneži pravijo, da se je Mohamed nekdaj hudo opil, da je domov grede na gnojišči obležal. Prišle so tja svinje kostij iskat. Ker pa so našle Mohameda, so ga hudo ogrizle. Zato je on svojim vernikom prepovedal jesti svinjsko meso in piti vino. Ali ni ta prepoved neumna? Kaj je namreč boljše od kosa tečne svinjine in poliča dobrega vina? Ker pa mora

tranjam poslovnim jezikom. Kakor stvar presojujemo, vsekakro ne moremo najti nobenega pravega povoda, da bi se obdržal nemški poslovni jezik.

Kakó opravičena je želja Čehov, da se v čeških okrajih uvede češki poslovni jezik, kaže najbolje to, da je to željo jelo zagovarjati glasilo dvornega svetnika Jurija Lienbacherja. Ta list se ne odlikuje posebno s sprijaznostjo do Slovanov, kakor se tudi Lienbacher ne. Te dni so objavile „Pol. Frag.“ članek, kateremu je najbrž duševni oče Lienbacher sam, v katerem pravijo, da bi razdelitev deželnega nadšodišča v Pragi in deželnega soveta ne imela nobenega pomena, če bi nižji češki oddelki ne smeli z višjimi v češčini občevati. Naravnost čudno je, da bi češko okrajno sudišče smelo višjemu sudišču poslati akta v češčini, a ne smelo bi pa samo napisati kacega poročila v češčini višjemu sudišču in poslednje ne smelo dajati v češčini svojih instrukcij. S takim postopanjem se naredi Čehi za državljane druge vrste in se sprava postavlja na glavo. Le trdovratnosti ni treba, saj je že dovolj škodovala birokratična okornost Avstriji. Država ne more narodov prisiliti, da bi jo ljubili, njih ljubezen bude pa le pridobila, če se ozira na njih opravičene želje. Inteligentni narod češki ima pravico, da se v čeških okrajih uvede češki službeni jezik, in na to željo se bode treba ozirati. Bolje, da se izpolni prej nego pozneje.

Lienbacher gotovo dobro pozna uradno poslovanje in še on nema nobenih pomislekov zaradi uvedenja nemškega notranjega poslovnega jezika, potem je pač jasno, da so vse, kar o tem pišejo in govore liberalni Nemci, le prazne fraze. Ker se ta zahteva Nenemcev strinja tudi popolnoma z ustavo in bi mnogo pripomogla k pravi spravi avstrijskih narodnostij, je pač v državnem interesu, da odločilni krogi popuste vse predsdokde in se nanjo ozirajo.

V zadevi „Zveze slovenskih posojilnic“.

S Krškega 6. julija [Izv. dop.]

Da se društvo v življenje obudi, je res treba večjega napora, kakor da se vzdrži, kadar je že osnovano. Vendar je pa treba nepretrganega, če tudi ne toliko krepkega delovanja, da jedenkrat

človek imeti kakšno veselje, je Mohamed dovolil, da vsakdo sme imeti štiri žene. Ali ni tudi to neumno? Marsikdo mej vami ve iz lastne skušnje, kakšen križ je včasih imeti jedno ženo, kaj pa še le štiri ali še več žen imeti, kakor jih ima n. pr. turški sultan! Vsaka bi imela rada kaj dobrega: Fatima morebiti novo krilo, Zaida novo lepotičje, Sulejma novo kočijo ali nosilnico, da bi se mogla dati voziti ali nositi k prijateljicam — jezik brusit; Kadidža zopet zdihuje, ker se je že postarala; zdaj jedna prosi, zdaj druga joče, zdaj tretja godrnja ali kolne, zdaj se nekatere ali morebiti celo vse prepirajo in lasajo — in jedini mož naj vsem prošnje usliši in — muhe prežene! Če vas žena ujezi greste lahko v krčmo na polič vina, kam pa naj gre Turek, ako ga babe jezijo? Ali je potem čuda, da so Turki včasih prav slabe volje in si jezo s požiganjem in moritvo hladijo, kakor so v prejšnjih stoletjih delali tudi po slovenskih deželah?

Ako bi bil očka Adam trto bolje poznal, napravil bi se bil vino in ne bi bil iskal veselja in zabave pri ženi, ki ga je potem v greh zapeljala. Naj bi mu bila še toliko jabolk ponujala, on bi se ne bil zmenil ni za jabolke, ni za katerikoli sad, ki razen potrebe samo otrokom dopade; rajši bi si

LISTEK.

Vino.

(Zabaven govor na letnem občnem zboru podružnice sv. Cirila in Metoda v Ziljski Bistrici dne 4. maja 1890; govoril Dušan Agrianov.)

Predragi Slovenci in brhke Slovenke! Pravijo, da smo se danes tukaj sešli, da bi praznovali letni občni zbor naše podružnice sv. Cirila in Metoda. Jaz pa trdim, da smo prišli sem še z drugim namenom. Za to svojo trditev imam neovrgljive žive dokaze ali corpora delicti, kakor pravijo učeni možje, dokaze, katerim nihče ugovarjati ne more. Kdo so ti dokazi: To so tiste steklene posode, ki jih vsemi imate pred seboj, ne da bi jih samo gledali, temveč da bi si iz njih nalivali neko tekočino, ki je menda najprijetnejša mej vsemi za suho grlo, pa tudi za namočeno. Te posode so mi živa priča, da ste sem prišli pit in se pri vnu veselit. Zato menim, da ne bom govoril o rečeh, ki ne spadajo k zboru, aka nekoliko besed o vinu izpregovorim. Ker ste poučen govor že slišali, hočem jaz imeti učen govor. Zato pa morate dobro paziti, da ga boste razumeli.

Vsek učenjak mora začeti z definicijo, t. j.

ustanovljeno društvo ne zaspi. Kar smo si Slovenci društev ustanovili, vsa so bila več ali manj potrebna, in to ne samo v dobi, ko so se utemeljila, ampak tudi pozneje. To velja tudi o „Zvezi slovenskih posojilnic“. V prvotnih pravilih tega društva ste zlasti dve točki, govoreči o namenu „Zveze“, kateri še vedno neste popolnoma izvedeni. Glasite se: Namens „Zveze“ je na to delati, „da se letni računi teh posojilnic v jedni in tisti obliki napravijo in razglasujejo in da se v krajih na Slovenskem, kjer se vkljub potrebi še neso nastanile posojilnice, take prej ko prej ustanovijo“.

„Zveza“ naj bi v prvi vrsti na to delovala, da dobi slehern sodnijski okraj slovensko posojilnico; kajti za to je živa potreba v vseh krajih, kjer je sedež sodnije in davkarje. Toda samo na Kranjskem je še 17 sodišč, kjer ni ne tacega ne drugačnega denarnega zavoda. Tudi na Štajerskem je še mnogo sodnijskih okrajev brez slovenske posojilnice, če tudi imajo ondu več denarnih zavodov, ki so pa deloma ali popolnoma v rokah nasprotnikov, na primer v Brežicah, Laškem trgu itd. Primeroma je še največ posojilnic na Koroškem, če tudi nemajo vse sedežev v krajih okrajnih sodišč. Pa vsaj prihajajo od ondot veseli vesti, da se zopet snuje več novih posojilnic. Na Primorskem imamo, žalibog, vedno le še dve posojilnici, v Gorici in v Kopru. Niti v Trstu je še neso osnovali, da ne govorim o manjših, pa tudi važnih sodežih, kakor so Tolmin, Sežana itd.

Da se še v teh in drugih krajih osnujejo posojilnice, pošljala naj bi „Zveza“ poslance v take kraje, kjer naj bi domoljube k osnovanju vspodbujali in jim na roko šli s potrebnimi navodi, kako je zavode zasnovati in v življenje obuditi.

Druga zadeva „Zveze“ naj bi bila skrb, da bodo vse posojilnice v jedni in isti obliki svoje letne račune priobčevali. V bistvenih točkah se tudi sicer že zdaj zgodi, kakor sem se prepričal iz računov za l. 1889 vseh slovenskih posojilnic, ki so mi bili doposlanji, za kar se tem potom dotičnim vodstvom lepo zahvaljujem. Vsi računi imajo, kakor je pravilno, tri glavne oddelke, ki so: denarni promet, stanje, dobiček in zguba. Toda mnogim računom manka opravilnega poročila, iz katerega bi se posnelo število udov, visokost obrestij, poročilo o delovanji, o številu sej, o načinu posojevanja (menice, dolžna pisma s hipotekami in brez hipoteke), obroki itd. Iz nekaterih računov ni posebno razvidno, kako se je porabil čisti dobiček, pri nekaterih ni davek izkazan, pri drugih ni davek ločen od neposrednih pristojbin. Dobro bi bilo, da bi se pri vseh ločili in na drobno naveli raznovrstni upravni stroški. Pri tej točki je posebno to očividno, da neso posojilnice (razen Celjske) izkazale, koliko so „Zvezi“ doneska naklonile. „Zveza“ pa tudi ni priobčevala po svojem glasilu „Zadrugi“, kakošne je neno gmotno stanje. „Zveza“ je sploh svoje delovanje jako skrčila. V letih 1884—1886 je izdavala skoro redno vsak mesec svoj časopis „Zadruga“, ki je pa v letih 1887—1889 le jedenkrat v letu beli dan zagledal ter prinesel hvalevredni pregled o delovanji slovenskih posojilnic.

Kakor sem posnel iz pisma gosp. predsednika

ga bil še poliček natočil. Tako pa, ker je bil še mlad, po starosti še otrok, vgriznil je v prepovedani sad in je grešil.

Ker je prišlo na človeški rod mnogo stisk in bridkosti zavoljo tega greha, usmilil se je Bog človeka trpina in mu je dal vino v tolažbo in veselje t. j. razsvetil je človeka, da je znal vino napraviti. Zato pravi sv. pismo: „Vino je bilo v začetku stvarjeno človeku v veselje in ne v pisanost. Zmerno užito vino razveseli srce in duha. Zmerno pitje je zdravo za telo in dušo.“ (Sir. 31, 35—37.)

Ker je Bog torej vino stvaril, da bi človeku bilo zdravilo za telo in dušo in ga razveselilo, da mu je neko posebno skrivno moč, ki jo smemo po vsej pravici imenovati vinsko električno. Učenjaki še niso dobro preiskali te električne. Zato je ona še hipoteza t. j. imenitna resnica, ki se ne dá tako zlahka dokazati. Vender nihče naj se ne drzne vinske električne tajiti, ker lahko se mu prigodi, da neno moč občuti navzlic svoji neveri. Kako bi neki vinski električni eksistovala, ko vender vidimo njene učinke v tistih, ki vino pijejo?

Že stari Rimljani, ki niso skoro ničesar vedeni o navadni električni, poznali so dobro imeniten učinek vinske električne; zato so rekli: „In vino veritas“ t. j. v vinu je resnica.

„Zveze“, namerava se „Zadruga“ zopet obuditi. To potrebo tudi drugi pripoznajo, vendar bi kot časopis ne mogel lehkoh izhajati brez zdatne materialne podpore. Kot letnik v obširnejši obliki bi bil pa vsekakso na svojem mestu in vsem slovenskim posojilnicam zelo koristen. Takov letnik „Zveze slovenskih posojilnic“ naj bi bil rosnica zveza meje našimi zavodi, ki je v poslednjem času že preveč rahla postala. Pri prihodnjem občnem zboru „Zveze“ naj bi se ta zveza zopet bolje utrdila, zlasti s tem, da se bode krepkejše delovalo za ustanovitev novih in za okrepčanje že obstoječih posojilnic. I. L.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 8. julija.

Volitve na Moravskem.

Staročeški listi se veselé, da so moravske deželnozborske volitve letos pokazale, da v sosedni deželi ni tal za mladočeško stranko. Res je voljenih nekaj pristašev kmetske stranke, a ti bodo se pričrtili staročeški stranki. Kar se pa tiče mestnih volitev, pa staročeška glasila kolikor je moč poraz prikrivajo. Gostopeški okraj je bil že naprej izgubljen. Pred šestimi leti je ondu zmagal češki kandidat le zaradi tega, ker so zanj glasovali mnogi Nemci, ki židu Auspitzu neso hoteli dati glasov. Letos je pa Auspitz drugje kandidoval in Nemci so imeli v tem okraju kristijanskega kandidata, ki je bil gotov zmage. Da pa s slovensko stvarjo na Moravskem ne стоji tako slabo, dokazuje po mnenju staročeških listov to, da nemškožidovska stranka v Ogerskem Gradišču, kjer je pred šestimi leti zmagal le težavo češki kandidat, letos ni upala niti kandidata postaviti. Vse to zavijanje je po naših mislih le slaba tolažba vesti, ki pa nič ne koristi, ker imajo vender najhujši nasprotniki slovanstva v deželnem zboru moravskem večino.

Volitve v Šleziji.

„Deutsche Ztg.“ pravi, da se ne more tajiti, da so šleziske volitve pridobitev za slovanstvo. Okrepčanje slovanstva je plod današnje sisteme. Porazu Nemcov pa ni kriva le vlada, temveč tudi Nemci sami, ker neso jedini. Židovski list torej zavrača krivdo na protisemite, ki več nočejo vzajemno postopati z židovskimi liberalci.

Vnanje države.

Austrija in Srbija.

Izvažanje prašičev iz Srbije se več tako ne ovira, kakor se je sprva. Tako se je dne 3. julija vlak prašičev brez vseh ovir peljal čez mejo. Srbska vlada si prizadeva na vso moč, da prepovede razveljaviti in to ne le iz gospodarskih ozirov, temveč tudi iz političnih, ker prepoved izvažanja prašičev iz Srbije dobro izkorisčajo protiavstrijski agitatorji. Vlada tudi skrbi, da dobi drugih trgovin. V Solun je poslala komisarja Radotića, da se bode s tamošnjimi trgovskimi krogovi dogovarjal, kako bi se omogočilo izvažanje prašičev proti Solunu po morji.

Umor srbskega konzula v Prištini.

Po Belegradu se širi vest, da je umor srbskega konzula v Prištini kriva bolgarska ali pa katoliška propaganda. Kakor se kaže, Srbi vidijo v Bolgarih svoje največje nasprotnike. Zelo verjetno je, da je pri umoru srbskega konzula imela svojo roko vmes odlična oseba, katere diplomatske načrte je umorjeni konzul preprečeval.

Pravda proti ruskim nihilistom v Parizu se je končala s tem, da so bili Reinstejn, Nakadžice, Laurenius, Stepanov, Kathincev in Lvov ob-

sojeni v triletno ječo in po 200 frankov globe, gospodčica Bromberg in gospa Reinstejn sta oproščeni. Razen tega je obsojen nek Landeisen v petletno ječo „in contumaciam“, ker ga policija ni mogla dobiti. Zatoženci neso tajili, da so delali bombe, a rekli so, da jih je k temu zapeljal pobegli Landeisen, kateri je pa često občeval z ruskim veleposlaništvom. Zaradi tega se jim zdi verjetno, da je bil le agent provocateur, ki jih je v to stvar zapel le na migljaj ruskega zastopništva. Rusija jih hoče na ta način uničiti. Zaprli so jih le na željo ruskega veleposlaništva, ki je pa že gledalo, da je Landeisen poprej pobegnil. Tako uprav nihilistično zagovarjanje se sodcem ni verjetno zdelo in zato ni ničesar pomagalo.

Dopisi.

Iz Ziljske Bistrice na Koroškem
7. julija. [Izv. dop.] Neizmerno smo se veselili včerajnjega dneva, ali to veselje splavalo nam je žalibog po vodi, ko je okoli poludne začelo temneti in je potem vse popoludne neprenehoma deževalo takoj, kakor bi bil iz škafa lil.

Že smo mislili, da se ne bode mogel vršiti od našega neumorno delavnega slovenskega političnega društva napovedani volilni shod, katerega so se mislili slovenski volilci od raznih krajev naše doline udeležiti se v mnogobrojnjem številu. Ali zavest in vnetost za dobro in pravčno stvar je zmagala in došlo je navzlici jako slabemu vremenu vendar še lepo število mož, ki so zanimive govorč. g. predsednika in župnika Gregorja Einspelerja iz Podkloštra, g. podpredsednika Vek. Legata iz Celovca in drugih rodoljubov s posebnim zanimanjem poslušali. Kmetje, ki so bili navzočni, izražali so jasno svojo nevoljo nad dosedanjimi poslanci, osobito nad odpadnikom dr. Abujo, ter so z gnevom obsojali njegov zadnji govor, ki ga je imel due 29. junija t. l. pri shodu, kojega je sklical v naš kraj in katerega se je udeležilo le prav pičlo število mož. Večina pri tem nemškem shodu navzočnih kmetov pa še danes ne ve, kaj je hotel g. dr. Abuja s svojim govorom reči in nekateri od teh, ki so bili včeraj tudi pri našem shodu navzočni, so, ko se jim je ravnanje in postopanje dr. Abuje dovolj pojasnilo, kar naravnost izrazili svojo nevoljo nad tem dosedanjim poslancem. Reklo se nam je tudi, da dr. Abuja svojega govora ni govoril svojim volilcem iz Zilje, marveč onim gospodom Nemcem, katere je pripeljal seboj iz Trbiža in Beljaka, da je z njimi pomnožil število pri shodu, da je shod sploh bil mogoč in se je on rešil blamaže.

Naši kmetje, nemški kakor slovenski, navegličali so se že davno teh zapovedujočih nemških liberalcev in sedaj je prišel čas, ko se bodo potrudili, otresti se jih. Hodili bodo pri prihodnjih volitvah za svojim prepričanjem, ter si skušali izbrati take može za poslance, od katerih bodo smeli biti prepričani, da se bodo v sreči in nesreči zanje potegovali in njihove interese dobro zastopali. Pomagaj Bog, da se jim ta vroča želja tudi izpolni, kajti komedija, ki sta jo igrala pri shodu 29. junija tu na Ziljski Bistrici napihnjena Velikonemca dr. Abuja iz Celovca in Ghon iz Beljaka, je našim slovenskim možem še le prav odprla oči.

Slovensko katoliško politično in gospodarsko

električno moč do resnice. Marsikdo mej vami je že najbrž slišal, koliko resnic, če tudi ne preveč prijetnih, mu je takrat ali vsaj drugi dan staro povедala.

Ker je torej v vinu resnica ali bolje električna moč do resnice in se zato vino lahko resnicov imenuje, se razame samo o sebi, da je v vinu tudi učenost in modrost. Saj učenost ni nič druzega, kakor neko skladische ali magacin nabranih resnic, in modrost je samo nekak fin nos za resnico. Ker pa po vinu resnica prihaja, kakor sem prej dokazal, lahko vsakdo razume, da si tem več resnic naberes, torej tem učenejši postaneš, čim več kozarcev vina si izpraznil. To nas tudi skušnja uči. Marsikdo namreč, ki brez vina komaj ve, koliko prstov ima na rokah in jedni nogi, postane pri vinu velik učenjak in modrijan, kakor da ga je sam sveti Duh razsvetil. Pri polici vina ve vse na tanko, kaj mora storiti, da bo dobro živel, v duhu ima že pred seboj morebiti tisočake ali celo milijone, katere mu je treba samo pograbiti; dá, on postane morebiti celo najboljši vojskovodja ali pa minister, ki bi vse bolje vladal, kakor vladajo tisti neumneži, katerim kralji in cesarji toliko zaupajo in plačnjejo. Samo škoda, da se nihče ne zmeni za njegovo modrost.

(Konec prih.)

Zato vsi tisti, ki hočejo najti resnico, t. j. se učiti, radi vino pijejo. Samo ne uprašajte, kje se študenti najrajši uče, ker že vrabci na strehi čivkajo, da to se ne godi v šoli, tudi ne pri knjigah, temveč v krčmi pri kozarci vina. Ako nimajo več cvenka, dajo ure, suknje itd. „študirati“ t. j. zastavijo in denar zapljejo. Pa tudi tisti, ki so že odštudirali, še vedno iščejo resnice v kozarci in — ker menijo, da še vedno niso našli dovolj resnice — tudi piti ne nehajo.

Vinska elektrika pa tudi stori, da se resnica zve, ker vino izpere in namaže grlo, da gre po njem resnica, kakor gre telegram po žici. Naj je človek še tako molčeč, da ni za pol krajcarja ne reče ne-potrebne besede, pri polici vina — če ne pri prvem, pa pri drugem ali vsaj pri tretjem — pa se mu jezik razveže, da več govori v jedni ura, kakor bi govoril brez vina v celiem dnevu ali tednu. Pri vinu resnica vsakemu dopada. Zato marsikdo pove pri vinu skrivnosti, katerih bi drugače ni za cel svet nikomur razodel. Zato pa tudi resnico vsakemu v obraz pove. Če gostje v krčmi kričijo, bi morebiti kdo misli, da se prepričajo. Nič res, kajti oni si samo resnice v obraz pravijo in, ker se ni nikomur treba resnice sramovati, jo tudi glasneje povedo. Pa še potem, ko domov pridejo, pokaže vino svojo

društvo pa prosimo, da v našem kraju vsako leto vsaj po jeden shod priredi, da se naše ljudstvo pouči in probudi. Skrbimo vsak po svojih močeh za blagor naših rojakov v resnih stvareh, — za smešno stran pa bodeta skrbela itak mogočna gospoda dr. Abuja in Ghon v polnej meri.

Šolska razstava c. kr. obrtnih strokovnih šol Ljubljanskih.

V veliki redutni dvorani otvorjena je te dni zanimiva razstava: naša nova obrtna zavoda sta povabila občinstvo, da se prepriča o rezultatih, ki se javljajo koncem dveletnega obstanka obeh šol. Vse, kar so izdelale mlade roke v teku minole šolske dobe, bodi-si z umom, bodi-si z roko, leži lično razprostrto po širni dvorani, ter priča, da čas ni izgubljen, temveč prav dobro porabljen.

V prvem oddelku opazujemo skoraj same produkte strokovne šole za umetno vezenje in šivanje čipek. Na dolgih mizah ti leži stoterna drobnina, pričenši pri skromnem, začetnem, vzornem potu pa do bogate in šopirne zlate tehnike. Šola ima do sedaj 2 oddelka. V prvem poučuje gospa M. Hlavka. Njene učenke so razstavile jako veliko zbirko. Tu vidimo Holbeinovo tehniko, križaste in pločaste ubode, rese, smirniško tehniko, priprsto belo in rudeče vezenje — in kakor se že pravi vsem tem mnogoštevilnim sredstvom, s katerimi lepšamo tkanine. Skoro v vsaki tehniki so izvršena tudi praktična dela. Večina kaže kako spretne roke in obilo razuma za predmet. V zadregi smo, kaj bi preje imenovali in pohvalili; ko bi nam dopuščal prostor, bi najraje našteli vse razpostavljenе objekte, kajti vsi pričajo o spremnosti in nadarjenosti naše mladine. Zejo lepe so nekatere preproge v pločastem ubodu in perzijskih a-jourih, v prvi vrsti krasna zibeljčna odeja, narejena po vzorci, ki ga je svoje dni na Dunaji umetno vezala učiteljica gospa Hlavka za našo cesaričino. Razne zlate vezenine, par objektov, slikanih z iglo in nekaj ličnih blazinic vabi vsacega obiskovalca k sebi. Pozabiti ne smemo na lepi namizni prt, ki krije v moškem oddelku veliko iztezno mizo. Delan je v narodni slovanski tehniki in kaže, da je s priprstimi sredstvi mogoče doseči velik uspeh. Neradi zapuščamo ta oddelek, a predno se ločimo od njega, ne pozabimo šivanje čipek, katere poučuje z jako finim okusom gospa Hlavka v obeh oddelkih. Ti najnežnejši produkti ženske spremnosti, te „poetične cvetke“ meje tkaninami, so pač vredne, da postojimo pri njih. Vse glavne stroke so zastopane: Punto tirato in punto tagliato, Point lace in Point gaze, Reticello in Rosalina, Point filigran, krasne Point de Venise (beneške čipke) in druge tehnike — vse, vse je tu zbrano na ličnih bržunastih pločicah, hvaleč izbornu učiteljico in pridne učenke. Ni čuda, da vidimo pri tej mizi vedno toliko ženstva — vsaj mora šivana čipka ganiti vsako žensko srce, ki ima kaj razuma za pravo lepoto in pravi lis!

V drugem letniku poučuje gospica J. Föderlova, ki že toliko let deluje v tej stroki. Njen oddelek ima tehnike, ki vsled mnogobarvenosti, vsled zlata in drugih tkanin mamijo oko. V prvi vrsti zopet omenjam vzornih prtičev: Perzijske a jour, fino belo vezenje, šareno vezenje, v katerem so zbrane skoro vse važnejše orientalske in eksotične tehnike, aplikacija in zlato vezenje. In koliko dovršenih objektov za vsakdanjo porabo in bogate salone! Prelepe mizice z vezanimi pločami, bodi si v raznobarveni svili ali pa v samem zlatu; mične pihlače in nežni klobuki, narejeni po čipkarski iz trakov; velika vrsta blazinic, okrašenih z aplikativimi ornamenti, krasne objekte v Broderie d' Espane (na desno od vrat), velikanska stenska pregrinja in dekoracije, deloma z aplikovanjem, deloma z drugimi tehniki izvršene. Ne vemo, kaj bi tu bolj občudovali, labkoživo kompozicijo in delo, ali ubrane barve, ki na surovem platnu delajo toliko efekta. S takimi preprogami se morajo pač okusno olepšati stene; z malim trudom in malimi stroški se doseže velik uspeh. — Gospica Föderlova je razstavila nadalje jako fine žepne prtičev v aplikaciji na til, velikansko, originalno posteljno preprogo, sestojecu iz mnogih kvadratov, vrstečih se iz čipk in perzijskih a-jourov, začet mašni plašč v aplikaciji na belo svilo in še toliko vzornih del, da se človek mora čuditi, kako je mogoče v teku jednega leta toliko izdelkov s tako kvaliteto izdelati. Povsodi se javlja dober ukus, izborni čut za sestavo barv in precizno delo, tako da je teško ločiti se od tolike lepot.

Ako konečno omenjam, da sta učitelja risanja, gospoda J. Vesel in prof. Franke, razstavila tudi dokaj risarji, pričenši s priprstimi elementi in končavši z bogatimi, raznobarvanimi monogrami, grbi in strokovnimi risarjami, ki so jih izdelale učenke obeh letnikov; da je učitelj drugih teoretičnih predmetov prijavil zvezke z nalogami učenk, s katerih obiskovalce lahko sklepa o napredku in znanji posamičnih, podali smo površno sliko o c. kr. obrtnih strokovnih šol Ljubljanskih.

Stopimo k deškemu oddelku. Tu najprvo zaledamo mnogoštevilno risarij — vseh razpostavljenih in skup naloženih je menda blizu 2000. Učitelj g. Vesel je nam sistematično predložil ves učni navod v elementarnem prostem risanju, v geometrijskem in v projekcijskem risanju ter pokazal, koliko lepih uspehov se more doseči s pravim postopanjem in neumornim delovanjem. Prof. Franke je poučeval prosto risanje po modelih in razstavlja zanimivo zbirko dotičnih dijaških del, pri katerih se človek le čudi, da je mogoče v malem času dečke tolikanj izvežbati. Nekatere risarje iz obeh letnikov so v istini tako precizne, da more biti najstrogejši kritik zadovoljen.

In sedaj praktična dela! Gospod J. Stirn je kot strugarski delovodja razstavil učni navod za strugarstvo, kadilao garnituro, dva zelo lično izdelana krožnika s kupicami za jajca in razni drobiž. Meje najlepše objekte spada izstreljeno obešalo od hrastovine, ki se res javlja kot dovršeno delo ter dela čast učencu in mojstru. Vrh tega je oddelek g. Stirna sodeloval pri raznih drugih predmetih, na pr. pri lepem pečnem zaslunu, pri mizah itd. ter povsodi svojo nalogo kaj častno dovršil.

Strugarskemu oddelku je sosed mizarski oddelek. Pri prvem letniku poučuje g. E. Cigoj, pri drugem pa je delovodja g. Andr. Molnár. Učenci g. Cigoja so dali v razložbo dve lepi urni omari od hrastovega lesa, delani zelo natančno in solidno, lično visečo polico za knjige in vase, visečo omarico z intarsijami in par ličnih stolov od mecesnovega lesa. Nam najbolj ugaja viseča omarica, pravi „Kabinettstück“, in ki se mora staviti meje najlepša dela v izložbi. Tu se vidi na vseh objektih, da je prvi letnik vestno izpolnil glavno točko učnega načrta, ki zahteva v prvi precizno in korektno delo, združeno z lepimi oblikami. Le odprimo jedno omarico — kako solidno je delana v najskrajnejših kotih, kako temeljita je konstrukcija in zveza posameznih delov! Menim, da vsak obiskovalec mora z menoj vred čestitati delovodji na lepih uspehih. — S prvim letnikom v družbi je razstavil drugi letnik. Tu vidimo veliko iztezno mizo od mehkega lesa, lično otroško mizico z dvema klopama, deloma polihromovano z živimi barvami, par drugih mizic od orezovine, visečo omarico „hišno apoteke“, okusno garderobo, ki pa še ni popolnoma dovršena in ljubka otročja posteljica s krasnim pregrinjalom ob vzglavji, ki nosi na svili vezane Gregorčičeve verze:

Nad zibko jasna so nebesa
V nedolžnem srci je pokoj!

V tem oddelku je tako zanimivo opazovati, kako veliki efekti se morajo doseči s preprostimi sredstvi in vendar vam more dotični objekt stati v vsakem salonu. Na to posebno opozarjam občinstvo. Hišna oprava od mehkega lesa stane veliko manj, nego od trtega, a vendar je lična in elegantna. Drugoletniki so s svojo izložbo pokazali, da so lepo napredovali. Nekateri objekti so res fino izdelani ter so v čast mojstru in dijakom; od dečkov, ki so se v dveh letih toliko naučili, smemo pač še mnogo pričakovati, predno preteče četrto in zadnje šolsko leto.

Zadnje mize nam kažejo uspehe rezbarskega oddelka. Tu je delovodja g. C. Mis, ki je poprej že več let v jednakosti posloval na Češkem. Učni navod rezbarstva nas popelje v začetne skrivnosti te umetnosti. Tu vidimo, kako dečko prične in kako napreduje do dovršenih predmetov. Precizno rezljanje povsodi odlikuje izložene objekte, meje katerimi je tudi več praktičnih stvarij, na pr. dva lepa okvira, ohiše za aneroid in termometer, krožnik itd. Tudi na mizarskih izdelkih je dokaj ličnih rezbarij, koje so izvršili učenci g. Mis. Obiskovalce opozarjam na pravilno rez in preprosto, a zato tembolj ugajajočo tehniko, ki kaže pravega strokovnjaka-učitelja. To velja posebno tudi o litih ornamentih od gipsa. Vsak učenec mora modelovati in iz sadre vlivati, a izpostavljeni kosi so res krasni, tako korektno in tako zavestno je izdelan vsak or-

nament, da si boljšega skoraj predstavljati ne moremo. Nam se zdi, da bi učni navod za modelovanje bil vsaki izložbi v čast tudi v velikih mestih, kjer so ljudje itak vajeni lepega in pravilnega dela. Hospitant tega oddelka je izstavil dobro modelovano glavo po natori in s tem tudi pokazal, koliko je pričakovati v figuralem oziru od naših nadarjenih dečkov. G. Mis je v kratkem času toliko dosegel, da je skoraj neverjetno.

Ako konečno omenimo, da je tudi učitelj ostalih teoretičnih predmetov, gosp. Ant. Funtek, znani naš pesnik, položil na mize zvezke učencev, ki pričajo o rednem in vztrajnem napredku v slovenščini, nemščini, matematiki in kaligrafiji, podali smo skromno sliko obširne razstave. Veseli nas iz srca, da je taka. Nov dokaz nam je o nadarjenosti naše krasne mladine, ob jednem pa nam kaže marljivost učiteljskega zavora in poučuje merodajne kroge, kako so pravo pogodili z vstanovljenjem dveh obrtnih zavodov. Tebi pa, dragi čitatelj, rečem samo: Pojdij tja in oglej si!

Domače stvari.

— (Pri slavnosti užidanja spominske plošče) na Vačah ranjemu škofu Ravnikarju služil bode sveto mašo in imel propoved velečastiti gospod profesor Tomo Zupan. Došlo nam je od tam tudi poročilo, da se bode glede obeda vse poskrbelo in bodo lahko pogosteni vši vnanji udeleženci.

— (Gospod Jurij Šubic) posal je danes iz Pariza prelepo sliko sv. Cirila in Metoda, katero je pri njem naročil g. Ivan Hribar za stranski oltar župne cerkve v Cerkljah na Gorenjskem. Slika predstavljača nam sv. blagovestnika Slovanov v znani skupini in sicer v životni velikosti, proizvedena je, kakor vsi Šubičevi umotvori, jako genialno in morno. Umetnik njiju je razporedil pred pisanim bizantinskim ozidjem, na katerem je podoba Vzveličarjeva. Sv. Cirila predstavlja mlad, rjavobradat redovnik z veleprizajnim obličjem, dočim sv. Metoda vpodablja sivolas mož s čestito apostolsko glavo, in dolgo osivelno brado. Jako izkazovito so izdelana obličja obeh sv. bratov s katerih odsveva preljubezna izkrenost in prava blagovestniška miloba, katerej se ne more zoperstavljanati niti najtrdovratnejši nevernež. In kar se do staje plemenitega, ateriški — jasnega kolorita slike Šubičeve, smelo rečeno, da ga v tem obziru slavni naš rojak pač nema vrstnika na Slovenskem! . . . Cerklanom je čestitati na toli dragocenem okrasku njihove cerkve.

— (Deželna razstava v Gradcu) otvoril bode cesar dne 3. avgusta. Tako javlja „Tagespost“.

— („Brusa“) izšla je 13. številka z raznovrstnim gradivom in lepimi izvirnimi slikami.

— (Klub slovenskih biciklistov) predi v nedeljo 13. t. m. veliko dirko na Vrhniku. Po dirki bo skupni obed in po obedu koncert vojaške godbe s petjem. Prijatelje bicikliškega sporta opazujamo že danes na izreden užitek te veselice. Na tančneji vspored priobčimo pozneje.

— (Na c. kr. Novomeški gimnaziji) bode upisovanje učencev za I. razred šolskega leta 1890/91 dne 15. julija od 9.—12. ure; vsprejemni izpit pa se začnó istega dne ob dveh popoludne. — Zrelostne izpiti je delalo 17 učencev, od teh je dobilo 14 spričevalo zrelosti, mej temi dva z odliko, dva smeta izpit iz jednega predmeta ponoviti čez dva meseca, jeden pa je propal za jedno leto.

— (Na Vrhniku) gorela sta v soboto na čast slovanskih apostoloma sv. Cirilu in Metodu dva kresa. Tudi na Zaplani in v Paklem začiali so po jeden kres.

— (Iz Zagorja na Pivki) 7. julija: Danes 7. julija dopoludne smo imeli tukaj strašanski vobar. Mej gromom, bliskom in treskanjem usula se je precjé debela toča, ki je padala skoraj jedno uro. Uničila je vse poljske pridelke — in ves up že tako ubozega kmeta našega. S strahom zremo v prihodnjost.

— (Ogerski tarif v Avstriji.) Na nekaterih progah avstrijskih železnic, ki se vežajo z ogerskimi državnimi železnicami, upeljal se je v interesu jednotnega delovanja na Ogerskem veljavni tarif. Na avstrijski proggi avstro-ogerske državne železnice je že v veljavi mej Dunajem in Bruckom. Zdaj pa je naprosilo vodstvo proge Koščice-Oderberg pri avstrijskem trgovinskem ministerstvu, da uvede ogerski tarif tudi na avstrijskem delu te proge.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Cetinje 7. julija. Božo Martinovič, polveljnik perjanikov, ujec knezov, danes zjutraj umorjen. Na trgu vršila se osveta in morilec bil ubit. Zaradi tega dogodka velika razburjenost.

Praga 8. julija. Mladočeško kmetsko društvo razpuščeno, ki je prekoračilo svoj delokrog.

Carigrad 8. julija. „Agence de Constantinople“: V diplomatskih krogih se govorji, da je Porta ravnokar v Londonu predložila noto, v kateri z ozirom na dosedanja poganjanja mej Rustemom in Salisburyjem in nasproti angleškim pogojem zahteva, da se določi gotov rok za izpraznitve Egipta. Pravica Angleške za eventuelno zopetno zasedanje Egipta, smela bi biti tudi le veljavna do gobovega roka.

London 8. julija. Včeraj zvečer nastali so v Bredstreetu izgredi, ki so trajali ves večer. Oddelek policije na konjih poskusil je izprazniti ulice, a poskus bil je neuspešen. Več oseb zaprtih in ranjenih. Oddelek konjice spremjal je princa Waleskega, idočega iz opere, ki je nasproti policijski vojašnici.

Razne vesti.

* (Pojasni tarif na Ogerskem.) Skoraj bode leto dni, kar je upeljan na Ogerskem ta tarif, in statistični izkazi kažejo za dôbo od avgusta 1889 do konca maja 1890 veliko pomnoženje prometa, in to v vsacem posameznem meseci, tudi v zimskem času. Promet povzdignil se je od 3655 milijonov na 10.065 milijonov oseb, torej se je skoraj potrojil, dohodki pa so se pomnožili od 7.38 milijonov na 8.97 milijonov goldinarjev, torej za 1.5 milijona ali za 21 odstotkov.

* (Pojasni tarif na Ruskem.) Kakor se poroča iz Varšave, pritrnila sta ruska ministra financ in prometa, da se upelje tudi na Ruskem pojasni tarif. Za poskušnjo bode se začelo z njim na železnicami meji Varšavo in Terezijopolom in na železnicami ob Visli.

* (Princi rokodelci.) Kakor je navada v kraljevski rodbini Hohenzollernski, da se vsak princ mora naučiti kakre obrti, tako se tudi trije sinovi princa Albrechta, regenta Brunšviškega uče zidarstva in mizarstva. Trije princi dobivajo pouk v teh obrtih od mojstrov ter se jih lahko vidi vsak dan, kako delajo, stareja dva zidarska, mlajši pa mizarska dela. Pod vodstvom svojih mojstrov gradijo zdaj malo hišico.

* (Smrt v cerkvi našli.) Pri velikih viharjih, ki so divjali zadnje dni preteklega meseca po Ameriki, zrušila se je lesena cerkev metodistov v Gallatinu baš meji božjo službo. Vihar podrl je streho in v razvalinah pašlo je 10 ljudij smrt, nad 50 pa jih je bilo teško ranjenih. Mesto je videti, ko da bi je bil sovražnik bombardiral.

* (Gledališče zgorelo.) V Troyu v Alabama (Severna Amerika) zgorelo je tamošnje operno gledališče popolnoma. Brzjavni uradi, časopisna uredništva in več prodajalnic je zgorelo. Ker ni bilo vetra, mogel se je požar kmalu udušiti, a škoda je velika.

* (Vlak s tiru skočil) je nedaleč od Nevade v Ameriki. Trije polni vagoni zvalili so se navzdol in je bilo ubitih več popotnikov, mnogo pa poškodovanih.

Telovadno društvo „SOKOL“
pri pred
s sodelovanjem pevsk. zbornice narodne čitalnice
v četrtek 10. julija 1890
na čast svojemu starosti gosp.
Ivanu Hribarju
častnemu meščanu Ljubljanskemu
Sokolski vodja
v prostorih Ljubljanske čitalnice.

Vspored godbi:

1. Koračnica.
2. Vilhar: Ouverture k opereti „Jamska Ivanka“.
3. Ivanoviči: „Marguerites“, valček.
4. Nemrava: Divertissement o slovanskih melodijah.
5. Schlägel: „Mein Liebling“, polka francaise.
6. Suppe: „Nachtigallenlied“.
7. Strauss: „An der Wolga“, polka mazurka.
8. Komzák: „České svěny“, potpouri.
9. Rossini: Ouverture k operi „Pancre“.
10. Czibulka: „Lustige Geschichte“, valček.
11. Nemrava: „Slovanstvo ve svých spěvech“.
12. Strauss: „Vorwärts“, hitra polka.

Začetek ob 8. uri zvečer.

K mnogobrojni udeležbi vabita vse brate „Sokole“, prijatelje društva in člane drugih narodnih društev najljudneje reditelja:

Jaromir Hanuš.

Anton Dečman.

Zahvala.

Podpisani odbor si šteje v dolžnost, zahvaliti se toplo čestitim društvenikom, kakor tudi drugemu občinstvu, da se je klubu slabemu vremenu udeležilo v tako monogobrojnem številu pevske veselice dne 6. t. m.

Ta res vzgledna požrtovalnost prišlo je, da smo dosegli zaželeni namen.

Čitalniški pevski odbor.

Tujič :

7. julija.

Pri Slovu: Galla z Dunaja. — Remec iz Podbrda. — Zobel iz Pulja. — Staricha iz Vinice. — Bittner, Süss iz Gradca. — Sirolla iz Zagreba. — Slamberger iz Ljutomerja. — Lustig iz Cseslava. — Pl. Schiowitzhofen iz Ljubljane. — Fallér iz Splete. — Dollenz iz Vipave. — Wuitz iz Budimpešte;

Pri Maliči: Weiss, Mahler, Makesch, Ringer, Roth z Dunaja. — Kočanda iz Zagreba. — Czöwek, Fejer iz Baje. — Urbančič iz Polhovega grada. — Bako, Lech iz Čukovca. — Bešenmitz iz Rakovca. — Pl. Pichler iz Zadra. — Staricha iz Pazna. — Schwanz iz Velike Kaniže. — Jaklič iz Kočevja. — Hötič iz Brda. — Grof Erdödy z Ogerskega.

Pri avstrijskem cesarju: Wachle iz Pasova. — Saunig iz Grada. — Weigert iz Darde.

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opaževanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močkrina v mm.
7. julija	7. zjutraj	733.0 mm.	13.8°C	sl. vzh.	obl.	10.60 mm.
7. julija	2. popol.	735.0 mm.	13.4°C	sl. zah.	dež.	
7. julija	9. zvečer	735.9 mm.	12.2°C	sl. vzh.	jas.	dežja.

Srednja temperatura 13.1°, za 5.5° pod normalom.

Dunajska börza

dné 8. julija t. l.
(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danesh
Papirna renta	gld. 88.45	— gld. 88.40
Srebrna renta	89.10	— 89.—
Zlata renta	109.40	— 109.60
5% marena renta	101.40	— 101.30
Akcije narodne banke	983.—	— 984.—
Kreditne akcije	308.—	— 308.—
London	117.—	— 117.—
Napol.	9.28 1/2	— 9.28 1/2
C. kr. cekini	5.55	— 5.55
Nemške marke	57.35	— 57.37 1/2

Natakarica

katera bi mogla položiti primerno kaveijo, dobi takoj mesto.
Kje? pove upravništvo „Slov. Naroda“. (538—1)

Praktikant ali učenec

vsprejme se takoj (534—1)

v manufakturni trgovini pri R. Miklauc-i.

Naznanilo.

Podpisani javlja, da je za čas Ravnikar-jeve slavnosti na Vačah v najem vzel

gostilnico

tamošnjega g. župana Grilc-a, ter da se bodo tam dobitne gorke in mrzle jedi, kakor tudi najboljše Graško marceno pivo in najfinješa vina.

Mnogobrojnemu obisku se priporoča

(539)

Fran Hummer.

Trgovski pomočnik

za trgovino z mešanim blagom, tudi dober manufakturist, več nemščini in slovenščini, postaren, imajoč dobra spričevala, vsprejme se takoj v večjem kraji na Kranjskem, kjer je župnija. Kaj več pove Fr. Müller-ja Annoncenbureau v Ljubljani. (537—1)

Prodaja gostilne in najemninske hiše.

Gostilna, dobro obiskovana, in novo zidanata, dobro se izplačujejoča najemninska hiša v večjem okraju, župniškem, fužinskem in tržnem kraju na Kranjskem, bližu postaje južne železnic, proda se iz proste roke. II gostilni spadajo: pokrito kogijišče, ameriška ledeniča, gostilniški vrt in sadovnjak, hlev, skedenj, gostilniška soba in vinska klet. Najemninska hiša ima v prvem nadstropju: 1 balkon, 5 lepih sob, 1 kuhinjo, 1 shrambo; v pritličju: 3 kleti, 1 velik magacin s štirimi oddelki; poleg hiše je velik rastlinjak in sadovnjak in zraven gozd.

Ponudbe vsprejeme Frana Müller-ja Annoncenbureau v Ljubljani. (536—1)

Jedina gostilna

tik romarske cerkve pri Dev. Mariji v Puščavi, p. d. Tacerjeva, četrte ure od železniške postaje sv. Lorencu na kor. žel., kjer se stoji na leto 35—40 polovnjakovina in 150—200 sodčkov piva, je tobakoprodaja, posebno dobro gre kramarija, tudi je mesnica z ledencico, da se v najem ali pa tudi proda. — Slovenci imajo prednost. — Več pove Gašp. Lamprecht, posestnik v Kumenu, pošta sv. Lorenc na kor. žel. (551—2)

Dunajske Razstave Srečke à 1 gld.

Vsaka srečka velja za obe žrebanji.

Seznam dobitkov za obe žrebanji. (505—15)

Prvo žrebanje 14. avgusta 1890.

Drugo žrebanje 15. oktobra 1890.

dobitek 50.000 gld. vreden

dobitek 50.000 gld. vreden

1 5000

1 5000

1 2000

1 2000

1 1000

1 1000

2 500

2 500

5 200

5 200

10 100

10 100

20 50

20 50

50 20

50 20

200 10

200 10

2000 dobitkov

2000 dobitkov

5

5

SREČKE à 1 gld.

Uprava razstavine loterije,
Dunaj, II., rotunda.

V Ljubljani prodaja srečke C. C. MAYER.

Semenj za hmelj.

Neposredna prodaja. Nizke stalne cene. Natančnejše povedi podpisanci. Pošiljatvam naj se naredi naslov:

Adolf Lehmann Nachfolger.

Za telegrame:

Ütitz Nürnberg.

Pristnego imajo v Ljubljani J. Swoboda, U. pl. Trnkoczy, G. Piecoli, L. Grebel; v Rudolfovem S. pl. Sladovič, F. Haika; v Kamniku J. Močnik; v Celoveci A. Egger, W. Thurmwald, J. Birnbacher; v Brezah A. Aichinger; v Trgu na Koščekem C. Menner; v Beljaku F. Scholz, Dr. E. Kumpf; v Gorici G. B. Pontoni; v Wolfsbergu A. Huth; v Kranjil K. Šavnik; v Radgoni